

LOTTAPUKU

Lottapuku Lotta Svärd -järjestössä 1921–1944

Lottapuvun malli hyväksyttiin vuonna 1922. Järjestön säännöissä annettiin puvun käytöstä tarkat ohjeet. Puvun tuli olla harmaata puuvilla- tai villakangasta, ja siihen kuuluivat, valkoinen kaulus ja kalvosimet sekä jaostonauha ja lottaneula. Helman pituus oli 25 cm maasta. Puvun kanssa käytettiin mustia tai harmaita sukia ja matalia mustia kenkiä. Valkoinen esiliina ja huivi kuuluivat muonitus- ja lääkintälottien pukuun. Lotan oli esiintyessään muistettava, että hän edusti lottajärjestöä.

Lottien arkipuku oli puuvillaa. Vasempaan ranteeseen kiinnitettiin kankainen kurssimerkki ja jaostonauha sekä rintataskuun valkoinen kurssitähti. Pukuun kuului valkoiset irrotettavat kaulukset ja hihansuut. Puvun kaulus suljettiin lottaneulalla. Juhlatilaisuuksissa käytettiin villakankaista juhlapukua. Juhlatilanteissa puvun kanssa käytettiin käsivarsinauhaa ja valkoisia käsineitä sekä lottalakkaa. Lotan tuli esiintyä ”sivistyneen ihmisen hillityn käytöksiin, vaatimattomasti ja huomiota herättämättä”.

Lottapuvun käyttö sodan jälkeen

Lotta Svärd -järjestön lakkautuksen myötä myös lottapuvun ja -merkkien käyttö loppui. Tuolloin lotat ompelivat puvuista uusiovaatteita, tuhosivat tai kätkivät niitä. Lottapukuja ei käytetty julkisesti vuosikymmeniin.

Tultaessa 1990-luvulle lottina ja pikkulottina toimineet alkoivat saada aiempaa huomattavasti laajempaa näkyvyyttä. Monet Lotta Svärd -järjestöön kuuluneet ottivat lottapuvun uudelleen käyttöön erityisesti juhla- ja edustustilaisuuksissa. Tuolloin lottien ja pikkulottien toimesta annettiin Lottaperinnettö ja Suomen Naisten Huoltosäätiön Säätiön nimissä suositus, että lottapukua saa käyttää vain Lotta Svärd -järjestöön kuuluneet henkilöt.

Lottapuvun käyttö 2020-luvulla

Lotta Svärd Säätiö ohjeistaa, että lottapukua käyttävät vain henkilöt, jotka ovat kuuluneet Lotta Svärd -järjestöön. Säätiö pohjaa ohjeistuksen lottien ja pikkulottien linjaukseen puvun käytöstä. Lotta Svärd -järjestön ohjeistuksen mukaista lottapukua voi käyttää vain näytelmissä tai muissa vastaavissa esityksissä. Näin kunnioitetaan ja osoitetaan arvostusta lottien ja pikkulottien tekemälle työlle Suomen itenäisyyden puolesta.